

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Beeskerek,
Zapolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagy-Beeskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szállítására vo-
natkozó felszámítások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.
Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 12 .
Félévre ——— 6 .
Negyedévre ——— 3 .
Egy hóra ——— 1 .
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkivül az összes hirdetés-
nyomatokban.
Mégjelnek mindennap
vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybeeskerek, 1928

XXVII. évfolyam, 53. szám.

Hétfő, március 7.

A pénzügyi költségvetés.

Nagybeeskerek, március 7.

A fontosabb s kevésbé fontos tárcák elintézése után végre sorra került az egész államháztartás spiritus rectora, a pénzügyminiszter és a pénzügyi költségvetés. Annyi lenne, mint Athenbe baglyokat hordani, ha ez alkalommal hangsúlyozni akarnók a mérleg cselekvő voltát, a budgetszerkesztés helyességét és az államháztartás egyensúlyának nagy fontosságát. A pénzügyminiszter eléggé méltatta exposéjában ezeket s egyéb hasonló fontos-sággal bíró viszonyokat, mi sem kicsi nyeltek soha az ország rendezett pénzügyi viszonyainak értékét és összhangban Magyarország és a külföld közvéleményével méltattuk az érdemeket, melyeket Lukács László pénzügyminiszter Magyarország rendezett pénzügyi viszonyainak állandósítása körül szerzett. A nemzet elismerése és minden okos és igazi hazafi dícsérete biztosítva van Magyarország kincstárnoka számára s a miniszter mai beszéde még inkább megerősítette azt s elévülhetetlenné tette. — A szociális kérdés megoldása nem tartozik a pénzügyminiszter tárcájához, de e célra minden eszközt a szakminiszterek rendelkezésére bocsát, melyre szükségük van. A pénzügyminiszter a maga részéről megtett mindent, a mit minisztériumi támogatására megtehetett. Az ország legtöbb vidékén fel-függesztette az adóbehajtást s ott, a hol nagyobb inség uralkodik, vagy elemi csapások fordultak elő, már eddig öt millió forint levő adóleírások és elengedések történtek.

Záróbeszédében jelentette a pénzügyminiszter az egyenes adók reformjának sürgősségét, jelezte a fogyasztási adók eltörlését s azoknak termelési adók által való pótlását. A vonatkozó törvényjavaslat már kész és mindenestre új korszakot jelent a magyar adótörvényhozásban.

A külföldi a különösen az angol és amerikai biztosító-társaságokra vonatkozólag fontos nyilatkozatot tett a pénzügy-

miniszter, mely szerint egy törvényjavaslat készül, a mely arra kötelezi a külföldi biztosító-társaságokat, hogy díjtartalékaikat és biztosítékaikat magyar állam papírosokban helyezték el, hogy így ezen értékek keresettsége emeltesse s a közönségnek megadassanak azok a garanciák, melyekről az állam és annak képviselőiben a pénzügyi és a kereskedelemügyi miniszteriumok gondoskodni hivatva vannak.

Kimutatta a pénzügyminiszter, hogy ő az adófizető közönséggel, termelőkkel, dohányengedélyesekkel, szőlősgazdákkal szemben a lehetőség legszélsőbb határáig előzékeny; cselekvéseiben és elhatározásaiban nem engedi magát a fiskalizmus által vezetetni. És ezt mindenkinek el kell ismerni, a ki elfogulatlanul akarja Lukács pénzügyminisztert megítélni.

Egyetlen ülésben befejezte a képviselőház az általános vitát a pénzügyi költségvetés felett és végül érne nem akaró eljénzésével a pénzügyminiszternek vette tudomásul az elnök vonatkozó kijelentését. Ezt az eseményt a nemzet szintén helyeslőleg fogja tudomásul venni.

Leitich Antal ünneplése.

Zombolya, március 6.

Az a nap, a melyen Torontálvármegye érdemű főispánja, Leitich Antal polgári iskolai igazgató mellére tüzte a király által adományozott koronás arany érdemkeresztet, Zombolya község összes lakosságára örömmünnetet képezett. Egyrészt mert alkalmunk nyílt Rónay Jenő főispánt, vármegyénk közszeretiben álló kormányzóját körünkben üdvözölhetni, másrészt pedig azért, mert büszkeséggel töltötte el a város intelligenciájának szívét az a tudat, hogy egyet a mieink közül, még pedig a legtehetségesebbek és legderékabbak közül valót, ért a legmagasabb kiütetés.

A reggeli vonattal megérkező főispánt díszes közönség várta a pályaudvaron. Ott voltak Foris József főszolgabíró, az időközben ideérkezett Steinbach Antal kir. tanácsos tanfel-

ügyelő, dr. Csávossy szolgabíró, a községi-előjáróság küldöttsége stb. stb. A főispán a főszolgabírónak volt vendége.

Az elegáns villásreggeli után az iskolás gyermekek által képezett sorfalon keresztül a községháza-hoz ment a főispán és kísérete, melyhez időközben az uradalmi főtisztok is csatlakoztak. A kapuban a dalárda a Szózáttal fogadta az urakat, melyet kalaplevéve hallgattak. A községháza nagytermében a községi bíró, majd az iskolaszék elnöke, dr. Ferch Ödön üdvözölték Rónay főispánt, ki mindkét választásban kiemelte, mily szívesen jött el egy oly kiváló férfunak, mint Leitichnek ünneplésére.

Miután a megválasztott három tagu bizottság az ünnepeltért ment, a Dalárda üdvözölő dala mellett lépett Leitich Antal a tulszofolt terembe, hol harsány éljenekkel üdvözölték. A csend beálltával Rónay Jenő főispán lendületes beszéd kíséretében átadta Leitich Antalnak a koronás arany érdemkeresztet, mire az ünnepelt, kit meggyeszte kitűnő szónoknak ismernek, határos beszédben mondott köszönetet a király kegyéért. Utána Steinbach tanfelügyelő üdvözölte, mint felebbvalója és volt iskolatársa, majd következtek az iskolaszék, a polgári iskola tanári kara, a község előjárósága és képviselőtestülete és az elemi iskola tanítói kara. Leitich minden egyes küldöttségnek tartalmas szavakban mondott köszönetet. A legnagyobb hatással azonban az elemi iskola tanítójának válaszolt. A náunk anyai egyesületenséget szító socialiszmusról beszélt. Ráillenek a nagy német költő szavai:

Gefährlich ist's den Len zu wecken,
Verderblich ist des Tigers Zahn,
Jedoch das schrecklichste der Schrecken
Das ist der Mensch in seinem Wahn.
Weh denen, die dem Ewigblinden
Das Lichtes Himmelsfackel leih'n!
Sie strahlt ihm nicht, sie kann nur zünden,
Und äschert Städt' und Länder ein.

Bizik abban, hogy a hatóságoknak sikerülni fog a vérszomszorgalmat elfojtani, de a társadalom felforgatóitól csak akkor fogunk igazán megszabadulni, ha a néptanítók a fegyelmy gyermekeiszibe oltják a minden jóért való szeretetet, az istenfélelmet és a hazaszeretetet.

A mindenkit magával ragadó fényes beszédet percokig tartó éljenzés követte.

A „TORONTAI” tározója.

Kakukszó.

Nyar volt, rekkentő hőség. Nyulászó Péter ép délre végezte be az erdőn a munkát. Vigan ballagott hazafelé. A hosszú hét alatt nem feledkezett meg az asszonyáról sem. Az általveto csakugy duzzadt a különböző vásárfiától, volt abban bogláros, gyöngyös főkötő, perkal kendő, mézesbábu, promenci cukor, minden jó.

Az ut az erdőn vesetett keresztül. A fák lombos árnya már eleve biztosítani látszott Pétert arról, hogy a nyomasztó hőség elől menekülve, a hős gyaloguton gyorsíthatja lépteit. Már beért az erdőbe. Légy fuvalat simította verejtékes homlokát, egyhangú zümmögés vette körül, olykor olykor egy-egy éneklőmadár szerelmes dala verte fel a csendet.

Az erdő őn, az ünnepélyes csend honában, az arnyas lombok alatt ugy megigézte valami öt.

Olyan megnyugtató, édes érzés, amely marasztalta, tartóztatta. A buja fű hívogatóan tárta elé a kényelmes pamlogot, a madárdal egyre édesebb, a csend egyre fenségesebb lett. Lefeküdt a fűbe s álmodozásnak adta magát. Miről álmodozhat egy szegény munkásember, akinek a ma éppen olyan fáradságos, mint a

holnap? Oh! a természet gyermekeinek ép oly érző szívet adott a Mindenható, mint azoknak, akik a természet csodáit csak könyvből tanul-ták bámulni; talán még többet; mely annál élénkebb, mert gazdája nem tud kifejezést adni érzelmének.

Péternek eszébe jutott minde, ami vele egész életében történt. Szemei előtt elvonult a múltnak minden személyét érdeklő eseménye. Ezek között legutolsó, de legkedvesebb volt házasságának története. Nagyot is nevet rajta; lelke mélyéből kacag. Mily furcsa dolog is volt az! Már közel járt az ötveneshez, mikor eszébe jutott, hogy nőülni is kellene. Együtt dolgoztak Juliasal, mint leánynyal. — Őt bátyjának szólította. S azzal a bolond vén fejével beleszeretett a leányba. És az — talán mert támasz nélkül állt — elment hozzá. Csak herek harmincz esztendő köztük a külfölség! Milyen jót kacagott ezen Péter! Azután ismét belebámult a lombátoron keresztülfutó kék mindenségbé. Egy pajkos fuvalat szeme közé csapta öszülő firtjeit. Vissza simította azokat, de álmait elriasztotta egy csacska madár, amely ép a felette levő lombátorba szállt meg. Egyet gondolt Péter, felkiált a fára: „Kakuk, meddig élek?” — Egyet szólott a madár s aztán tovasszárnyalt.

A selyemágy pázsit nem kellemes többé! . . . Az az egy kakukszó elvette az eszét, fut ki az erdőből. — Már hazaérkezett. A menyecské ott benn oly boldogan várja. Belép a kis ajtón, se köszön, se beszél. Az asszony faggatja:

— Mi bajod te Péter? — Ellopták a pénzéd? Ne busolj, kereshetsz majd ismét. Azután hízlekedik, átöleli Pétert, de az nem szól semmit. Titkos főreg ül a lelkén, a halál gondolata. A szép asszony eped, könnyezik, hiába. Nem tudja, hogy ura beteg-e s mi bánja. Néha-néha felsóhajt. Az a sóhaj amint előtör kebeléről, ugy fojtja, ugy kirozza. Fáj a lelke, hogy boldogsága csak egy esztendő kérdése már . . .

Eljött már a tél is. Nincs dolog seholse. Az asszonyok rendszeren a fonóba járnak. Van ott lány is, legény is elég. Vidám nótázás, hangos terefore, egypár tréfás játék között eltelik az este. A legények a legéberőbbek. Lesik, hogy a fonók között ki ejti el a tömött orsót, mert aki azt elejti, zálogot ad annak, aki azt felveszi. Gombos Balázs egyre Julius asszonyt lesi. Hull is ott az orsó. A legény csak szedi a csököket az operajakróról. Nem tartják ezt büntetnek — hiszen ez csak játék! . . .

Nemrég nem engedte volna ezt az a szép asszony. Amióta azonban Péterbe belefagyott a szó s számba sem veszi őt, azóta másként megy. Ilyen ám az asszony, ha elhanyagolják! Péter is látta, hogy jókedvű az asszony, de nem vetett gátat a mulatságának. De ugyan miért is rontaná a kedvét, hiszen ugyis sirhat, közeledik már az esztendő vége. Ő már ugyis meghal, gyászát őt majd az asszony, addig hadd mulasson!

Eljött a tavasz is sok ezer virággal. Lom-

A szép ünnepélyt a Dalárda által elénekelt Szózat fejezte be.

Délben F. ó r i s József főszolgabíró vendégszerető házában volt fényes ebéd, melyen részt vettek Rónay főispán, Steinbach tanfelügyelő, az ünnepelt Leittich és a szombolyai honoratior Ebéd közben számos sikerült felköszöntőt mondtak.

Politikai hírek.

Báró Dániel Ernő kitüntetéséhez. Érdekes az osztrák és külföldi lapok olvasása, melyek kiválóan foglalkoznak magyar ügyekkel és a melyek báró Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszternek az első osztályú vaskorona-renddel történt kitüntetése alkalmából dicséretleg és a feltétlen elismerés hangján nyilatkoznak a kereskedelemügyi miniszter politikájáról és előkelő egyéniségéről. Báró Dániel Ernő magas és kitűnő eszméken alapuló politikája Magyarország vonatkozásait minden külföldi államhoz oly kellemessé tette, hogy differenciákat és véleménykülönbségeket, minők azelőtt gyakran szoktak előfordulni, teljesen kizártaknak lehet tekinteni. Kereskedelmi politikai viszonyaink a jelenlegi kereskedelmi miniszter alatt céltudatos ápolásban részesülnek és a különleges magyar kereskedelmi érdekek előmozdítását külföldön nemcsak tökéletesen méltányolják, hanem mint követésre méltó példát és mintát elismerőleg ki is emelik. A királyi kegy tehát, melynek ő Felsője e magas kitüntetéssel a kereskedelemügyi miniszterrel szemben kifejezést adott, mint jól megérdemelt és a miniszter érdemeinek megfelelő megtiszteltetés ismertetik el.

Külföldi laptársaink véleményéhez nincs egyéb hozzáadni valónk, mint hogy Magyarországon is a legmagasabb vélemény uralkodik a miniszter kereskedelmi politikája felől és hogy a bizalom működése iránt korlátlan. Magyarország közmegelegedéssel vette tudomásul a királyi kegy megnyilatkozását és báró Dániel Ernő szívélyes üdvözlésére siet, szerencsét kívánva neki e magas kitüntetéshez.

Az 1898-iki állami költségvetés. A pénztigyminiszter beterjesztette a képviselőház elé az 1898. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot. E javaslat első szakasza szerint az 1898. évre a magyar korona országainak rendes kiadásai 449.019.220 forintban, átmeneti kiadásai 14.536.578 forintban, beruházási kiadásai 35.170.964 forintban, összesen 498.726.570

bos lett az erdő. — Péter egyre busabb. Kalászt vet a vetés, sárgul is már néhol. Eljött az aratás. Azt is bevégezték. A vidám munkásnép most jön a mezőről. Péter is ott ül a székér elejében, bura hajtva fejét. Egyszerre eszébe ötlök valami. — Most egy éve annak, hogy a kakuk szólt. A két szarvasjóság bent van a székérről. Legények, leányok legrágták róla. Egyszerre egy legény — nem más, mint Gombos Balázs, odaáll a felesége elé s rágyújt egy kis versre:

"Ifjasszony leltem,
Bokrétát kötöttünk...
Pihen kasza, sarló
Az ujjig mögöttünk.
Vaj' szívesen lát-e?
Vacsorával várt-e?
Kereken kimondom:
Heje hopra jöttünk!...

Volt is ott lakoma, mutatott mindenki. De míg a népség nagy vidámságban volt, két ember eltűnt. Az egyik Juliska, a másik meg Balázs.

Pirkadt már a hajnal, amikor vége lett a vig mulatságnak. Es mintha Péter is megkönnyebbült volna. Kereste az asszonyt, sehő sem találta. Később jött rá aztán, hogy azt már hiába keresi.

Most már tudja Péter, hogy az a kakuk szó igazat mondott...

Andor.

forintban állapították meg, amelyeket a 498.775.291 forinttal megajánlott bevételek 48.721 forinttal haladnak meg. Ez az összeg a pénztári készletek gyarapítására fordítandó.

Olaszország ünnepe. Róma, március 5. Ma délután tették le alapkövét Károly Albert király emlékművének a Giordano publico-ban, a Quirinállal szemközt. Megjelentek a királyi pár, a torinói gróf, miniszterek, szenátorok, képviselők és más notabilitások, valamint számos meghívott vendég. Beszédet mondtak: Coronico szenátor, Ruspoli herceg polgármester és az emlékmű-bizottság elnöke: Quirio ügyvéd. A csapatok tisztelegtek. A nagy tömeg és a zászlók alatt megjelent egyesületek örömrivalgással üdvözölték a királyi párt.

A párisi szerb követ haldoklik. Belgárd, március 6. Garasaniin Mitutin párisi szerb követ rákajban megbetegedett és állapotát az orvosok reménytelennek mondják. A követ halálának hírért itt minden percben várják.

Pancsovai választások.

Pancsova, 1898 március 4-én.

Tek. Szerkesztő ur!

Szíves volt megengedni, hogy hébe-hóba közölhessem városunk jelentősebb társadalmi mozzanatait. Ez alapon tehát mostan hirt adok a városunkban nagy hullámokat vert iparkamarai választásokról. A város lakossága, respektíve a ma már háromra szaporodott pártnak fejei: B., G. és I. urnak megegyeztek abban, hogy iparkamarai tagul két helybeli német iparost és két helybeli szerb kereskedőt fognak megválasztani és ezen megállapodásukat a „D. T. B.“ egy külön kiadásban hozza a nagyközönség tudomására, míg maguk a vesérek hársznak és korteskednek erősen. — Ez az izgatottság pedig azért van, mert hire ment, hogy az itten szavazó három járás iparosai és kereskedői ez uttal polgári jogaikat érvényesíteni akarják, féljenek tehát a vezetők, hogy ha a mieink össze nem tartanak, a választási urnából majd idegen jelöltek kerülnek ki győztesként. Halljuk, legalább korpoltálják, hogy a választás esélyeinek irányításába, más oldalról is befolyanak és hogy nagy a sürgés forgás a helybeli szolgabírói hivatalban is.

Hetedikén lesz az első döntő nap, majd elváltik ottan, hogy ki gondoskodott őszintébb önzetlenséggel a város érdekei fölött.

A viszontlátásig hive

— n —

Kissé elkésve adhatjuk a fentebbi sorokat, mert csak 5-én este kaptuk meg és így mire napvilágot látnak, a döntés első napja már bekövetkezett.

Mi is olvastuk a minap a „D. T. B.“ külön kiadványát, de olvastuk annak 6-iki számát is és éppen ezek alapján mi is eleget teszünk publicistikai kötelességünknek midőn a pancsovai iparkamarai választásokhoz hozzászólunk.

Ezelőtt hat évvel a pancsovai szerbek jónak látták a választásnál 4 pancsovai szerb kereskedőt és iparost választani és fumiálták nemcsak a pancsovai nem szerbeket, de fumiálták a 3 járás kereskedőt és iparosait is, pedig hát tudunkkal az a temesvári iparkamara, nem a pancsovai szerb érdekek istápolására állított föl.

És nézzük mostan, hogy a járásokban lakó kereskedők és iparosok, érdekeiket védendők, polgári jogaikat érvényesíteni merészkednek, azt mondja a „D. T. B., hogy „unberuffenes Einmengen“. — Ejnye, ejnye, — hát csak a B. G. és J. urnak van joga az ipar és kereskedelem érdekeivel törődni, hát azok a pancsovai kereskedők és iparosok nem elég emberek, hogy a maguk esze után induljanak, hanem követik és követni kötelesek a kolomposokat mint bizonyos állatkák követik vezéruket. Ejnye no, tisztelt kollege ur, hát hazafias és alkotmányos fölfogás az, hogy a pancsovai kereskedőket és iparosokat, testvéreik a járásbeliek ellen összetartásra, harczra ösztönzi. — Hiszen mi

ugy tudjuk, hogy a járásbeliek, éppen a hangoztatott „hivataln befolyás“ következtéként 4 pancsovai nem szerb kereskedő és iparosra akarnak szavazni és nem a pancsovaiak érdekeit szándékoznak csorbítani, hanem inkább válaszolni akarnak arra, a mit a most egyszekedő J. ur, ez előtt hat évvel velük szemben is elkövetett.

Ne legyünk kérem álaroskodók és mondjuk meg őszintén, hogy bizonyos körök, mint fegyvert használják ki ismét azt a történelmi féltékenységet, mely Pancsova város polgárainak kebelében indok nélkül, de mesterségesen van Nagybecskerek város és Torontál vármegye ellen ébresztve.

Kihaszználják pedig ezen féltékenységet nem a pancsovai hazafias párt, nem Pancsova lakosságának érdekében, hanem kihasználják önző egyéni céljaikra, mert hiszen különben nem foglalatnának állást mostan a járások azon intenciója ellen, hogy az ipar és kereskedelmi kamarába 4 pancsovai nem szerb kereskedőt és iparost akarnak megválasztani és ezzel a szerbek részéről megzavart paritást helyreállítani.

HIREK.

Tájékoztató.

Márc. 14. Gazdasági egyesület ig. választmányi ülése.
Március 14. Közigazgatási bizottság ülése.
Március 28. Városi közgyűlés.

A villamos világítással ellátott gőzfűtő reggeli 6 óráig nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 5 óráig; ugyanezen napokon urak részére este 6-8 óráig.

— **A gazdasági egyesületből.** A „Torontálmegeyei gazd. egyesület“ igazgató-választmányának ez évi március hó 14-én d. u. 3 $\frac{1}{2}$ órakor Nagybecskereken a vármegyei ház főispáni kistermében ülést tart a következő tárgysorozattal: I. A török-kanizsai munkásgyűlésnek beadványa a munkabérek tárgyában. II. A nagy jécsai kisgazdáknak beadványa, melyben különböző panaszaitak tárják elő s ezeknek orvoslását kérelmezik. III. A munkások és mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1898. évi II. t. cikk értelmében a vármegye területére érvényesül biró munkás-szerződési mintáknak az elkészítése.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** Az antalfalvai társaskör alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium, folyó évi 16.197 sz. alatt, a bemutatási záradékkal ellátta.

— **Névmagyarosítás.** Hindl Gyula pancsovai lakos, valamint kiskoru Anna gyermeke vezetőkénevének „Biro“ ra kért átváltoztatása, belügyminiszteri rendelettel, megengedtetett.

— **Iskolaszék.** A nagybecskereki községi iskolaszék szombaton dr. Piechl Szilárd elnökelete alatt ülést tartott, melyen jelen voltak: Szabó Ferencz, dr. Haidegger Lajos, Mencer Lipót, dr. Brájer Lajos, Napholes Agoston, Mayer Rezső, Jeszenszky Nándor, Baaden Károly, dr. Klein Mór, Benkóczy Illés, Ródl Ferenc, Wéling István és Váry Mihály. Torontálmegeye kir. tanfelügyelője miniszteri rendelet értelmében felhívja az iskolaszéket, hogy jelöljön ki egy oly nagyobb jelentőségű napot, melyen az ezer éves örömmű emléke éveket hazafias módon volna az ifjuság által megünnepeendő. Az iskolaszék ezen ünnepély megtartására legméltóbbnak jun. 8. vagyis ő Felsője megkoronázásának évfordulóját tartja és felhívja az igazgatószéket, hogy ezen nap méltó megünnepléséről gondoskodjék. Egyszeremind tudomásul veszi az iskolaszék a tantestület által a szabadság napja 50 éves fordulójának megünneplésére összeállított programot. — A kir. tanfelügyelőség átterjeszti a milleniumi törvény-cikk és a legfelsőbb kéziratot tartalmazó emléklapot, mely minden tanteremben kifüggesztetik és annak jelentősége a gyermek értelmi fokához mérten az osztálytanítók által meg fog magyaráztatni. Az ipariskolát látogató bizottsági tagok kedvező jelentései örvendős tudomásul szolgáltnak. Miután még az iskolaszék tudomásul vette dr. Petrovits Szvetozár az iskolaszéki tagságról való lemondását és Kelemen Róza kézimunka tanító-jelöltnek engedélyt adott a kézimunka tanításnál való ingyenes segédk zésére, a március 1-én életbeléptetett gazdasági ismétő iskolához a következő tantervet jelölte ki: igazgató Baaden Károly, szaktanító Oszta Béla közismertek tanítására Dienstl Emilia, kézimunka tanító Fiedler Amália.

Halálozás. Sulyos csapás érte Faur Kornél államépítészeti hivatalfőnököt. Edes anyja, özvegy Faur Jánosné Lugoson szívazéhihűdés következtében hirtelen elhunyt. A megboldogultat, ki általános tiszteletnek és szeretetnek örvendett, tegnap helyezték örök nyugalomra. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Tővisi Faur Kornél kir. főmérnök, Faur Margit mint gyermekei, Kemecsei Hajdu Mariska mint menyje, nem különben Faur Jánoska és Faur Kornéka mint unokái úgy a maguk mint számos rokonaik nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják a legjobb anyja, nagyanya és anyosnák méltóságos tővisi Faur Jánosné kuriai bíró özvegye született Kovács Emília urónek áldásos életének 66. évében, a halotti szentségek felvétele után szívazéhihűdés következtében f. évi március hó 4-én délelőtt 11 órakor történt váratlan kimúlását. A megboldogultnak drága tetemei a róm.-kath. szertartás szerint f. évi március hó 6-án délután 4 órakor fogtak a gyászszertartásból (Bonnaz-utca 14. ház.) a lugosi róm.-kath. temetőbe kísértetni és ott örök nyugalomra tétetni. Az engedélyt szent mise-áldozat f. évi március hó 7-én d. d. 10 órakor a helybeli róm.-kath. templomban fog az ég urának bemutatni. Lugoson, 1898. évi március hó 4-én. Aldott legyen emléke!

Pancsováról írják, hogy ott a napokban kísérték örök nyugalomra Jovánovics Bazilt, a város egyik legtekintélyesebb polgárát, ki 85 évet élt.

Szobor-leleplezés Ó-Bécsén. Ó-Bécs nagyközség lelkes közönsége, áthatva a nemzeti ébredés 50 év előtti nagy napjának magasztos emlékeitől, elhatározta, hogy a népszabadság virradatát s az önvédelmi harc világra szóló dicsőségét március idusának megfelelő szabad sagszobor felállításával fogja megünnepelni. Az ünnepély délelőtt kezdődik isteni tisztelettel s este végződik társas vacsorával.

Gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálata. A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálatára Krusper Pál kir. főmérnök s államépítészeti hivatalfőnök elnöksége alatt Szegeden szervezett bizottság vizsgálatát 1898. évi március hó 19-én d. u. 3 órakor kezdve a m. kir. államvasutak szegedi szivattyu-telepén fogja megtartani, miről érdekeltek azon figyelemzettel értesítettek, hogy a vizsga letételére vonatkozó, kellően bélyegzett felszerelt kérvényeket a fent megnevezett bizottság telkénél (Szeged, postapalota) kell megelőzőleg s legkésőbb a kitűzött nap délelőtt 9 órájáig benyújtani, vagy beküldeni.

Az elbujdosott szerzetes. A verseci görög-keleti barátok kolostorában nagy a szomorúság. Suttogva, bánatosan beszélnek egymás közt a jámbor szerzetesek, tisztelettel kerülnek el az egyik cellát, ott a retekórium szomszédságában: üresen áll a kicsi szoba, eltűnt a lakója. dr. Radics Emilián, az istenfől tudós szerzetes szombaton este még ott forgatta az avatag fölánosokat a szobájában, s vasárnap hajnalban keresték, szőlingatták: nyoma vesszett, nem volt sehol. A tudományos, jámbor fiatal szerzetes elbujdosott valamerre, senki se tudja hová, senki nem sejtve merre. Eppen ezért most az ország minden határán kurrentáltatják buba borult szerzetes társai, s a rendőrség is ma kapta meg a verseci főszolgabírótól a hivatalos irást, melyben az foglaltatik, hogy dr. Radics Emiliánt, ha erre vetődne, küldje el a kapitányság a verseci klostomba vissza.

Eleven fáklya. Sajnálatos baleset érte Pancsován Weiss Henrik szalámi gyáros feleségét, a ki csaknem tüzháláltsk lett áldozata. A baleset keletkezéséről ő maga sem tud felvilágosítást adni, mert jelenleg eszmelet nélkül fekszik; a házbeliak csak kétségbeesett segítségkérésre futottak a szobába, a mikor az aszszony egy láng volt. A szerencsétlenül járt urnő, noha sulyos égési sebeket szenvedett, néhány hét múlva valószínűleg fel fog gyógyulni.

Nyilvános köszönet. A nagybecskereki takarékpénztár a nagybecskereki jótékony nőegyletnek 25 frnyi adományt küldött át, mely adományért hálás köszönetét fejezi ki az elnökség. — Az izr. nőegylet elnöksége a helybeli pénzügyintézetek igazgatójának a következő nemes adományokért fejezi ki legőszintébb háláját a takaré- és előlegyletnek 25 frt, a torontáli takaré- és hitelbanknak 20 frt, a nagybecskereki takarékpénztárnak 20 frt, a népbanknak 10 frt. — Az „Iskolagyermekbarát“ segélyző egylet javára adakoztak: nbecskereki takaré- és előlegylet 20 frt; Torontáli hitelbank 15 frt; nbecskereki takarékpénztár 10 frt; Nbecskereki Népbank 10 frt, mely adományokért hálás köszönetet mond ez uton is az egylet vezetéséig.

A bátor Várkonyi. A bátorságot úgy látszik a nemzetiségi agitátoroktól tanulta az utóbbi időkben nagy hírnévre vergődött Várkonyi. A királyi főügyészség ugyanis sajtóperbe fogta a Földmivelő című újság felelős szerkesztőjét, Várkonyi Istvánt. Kilenc sajtóper indított osztálygyűlésekre való izgatás miatt s a vizsgálóbíró valamennyi cikk tárgyában el is rendelte a vizsgálatot. Várkonyi István pedig elveit bátran sikra szállt és — egyik közleményért sem vállalja el a felelősséget. Megnevezte a szerzőket, többek között dr. Schmitt Jenőt, akinek cikkébe leánya, Várkonyi Mariska szurta bele az „erősebb“ jelzőket. A többi inkriminált cikk szerzői: Várkonyi István (a szerkesztő unokaöccse), czeplédi lakos, Pogány István szeghalmi földműves, Török Sándor és Beres István törörcsai földművesek.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése március 7.)

Budapest, március 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében befejezte a keleti tenger hajózási részvénytársasággal kötött szerződést be-cikkelyező törvényjavaslat tárgyalását. A vitában részt vettek Károlyi Sándor gróf és Lukács Gyula.

Legközelebbi ülés holnap.

A királyné Territetben.

Budapest, március 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Genfből jelentik: Erzsébet királyné, ki tegnap Territetbe érkezett, ma délelőtt hosszabb sétát tett a genfi tó partján. A hosszú ut fáradalmi éppen nem látszanak meg a felséges asszonyon.

Stefánia főhercegnő állapota.

Budapest, március 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A legutolsó bullettin következőleg hangzik: Stefánia főhercegnő özvegy trónörökösnek állapotában a mai nap folyamán semmi lényeges változás nem történt. Az expectatio még nem kielégítő. A tüdő jobb szárnyában a lobosodás tovább terjedt, a bal szárny lobos tünetei veszteglők. A test hőmérséklete 36.5 fok. A szív működése ki nem elégítő.

Budapest, március 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Feladatott d. u. 2 óra 10 perckor.) Stefánia főhercegnő állapotában javulás állott be.

A nagyváradi nemzeti szövetség.

Budapest, március 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az országos nemzeti szövetség, mely egy egységes magyar társadalmat akar teremteni Magyarország kulturájában, — lelkes hívőkre talált Nagyváradon, hol tegnap alakult meg a fiók-szövetség mintegy 500 taggal.

A fővárosból érkező vendégeket már szombaton este fogadták a nagyváradiak. Oda érkeztek Herczegh Mihály egyetemi rektor, az O. N. Sz. igazgató elnöke, Lehoczky Antal országgyűlési képviselő és Barthos Andor miniszteri titkár társelnökök, továbbá számosan a közélet jelesei közül. Ugyancsak szombaton este ismerkedési estély volt, míg maga az alakuló közgyűlés tegnap délelőtt 1/2, 11 órakor folyt le. Az elnöki megnyitót Gyalóky Lajos, a szervező bizottság elnöke mondta, üdvözölve egyuttal az O. N. Sz. képviselőit. Dr. Herczeg Mihály válasza után dr. Bulyovszky polgármester üdvözölte a város nevében a vendégeket, mire a közgyűlés megalakultnak jelentette ki a fiók-szövetséget.

A tőzsdéről.

Budapest, márc. 7. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat lanyha, vételkedv korlátozva, forgalom 15.000 mm., az árak csöndesek és változatlanok. Kötetett:

Rozs tavaszra 9 01— 9 03
Buza márcz.-április 11 93—11 95
Tengeri május-junius 5 35— 5 37
Zab 6 52— 6 54

Irodalom.

— „Pillangó“. A „Pillangó“ társadalmi és művészeti élelap hadotik száma megjelent. Tartalma az állandó alkokon kívül 30 retek illusztráció és számos adoma. A „Pillangó“ a család lapja. Apa, anya, bátran kezébe adhatja e lapot a kicsinyeknek is. Elolvashatja a serdülő leányka épügy, amint hogy elolvashatja a kis kotnyeleskedő iskolás fiú, a ki azt hiszi, hogy neki már mindent szabad olvasni. Nincs benne semmi a mi megmételyez, számítave van hasábjában a kétértelműség. A „Pillangó“ szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten, Teréz-körút 35. sz. a. van. E öfzetési ára negyedévre egy forint. Mutatványt kívánatra küld a kiadóhivatal.

— **A magyar nép multja és jelene.** Irta Benedek Elek. Forrong a föld népe, vészhirek száguldoznak be az országot. Es azok, a kik nem merültek el a multak krónikáiba, ugy jelenségekben bánulják a történeket. Pedig régi dal ez . . . Im előttünk Benedeknek könyve. A mint olvasunk, olvasunk benne, egyszerre csak ugy rémlik, mintha nem is rég lettint századok történetét beszélné írójá, hanem a jelen bajairól és nyomorúságairól szólana. Ep ily forrongott a földnek szegény népe és ep ily száguldoztak a vészhirok . . . Ismernie kellene minden magyar embernek a forrongások és lázadások történetét a multban, hogy akkor, mikor orvoslásra kerül a sor, ne kapkodjunk idegesen és legfőképen azért, hogy megismervén az okokat és körülményeket, melyek a népet már annyiszor kisodorták nyugalmától, már eleve arra törekedjünk, hogy ilyen okok és körülmények ne ismétlődhessenek. Benedek mályen belátott a néplázadások pszichológiájába és finom kézzel bontogatta szét ama szálakat, melyek a nagy parasztszondülések ké gabalyodtak össze. Ha Benedek a nagyazabásu munkája mindenkor élvezetes és tanulságos olvasmány, ugy kétszeresen ez mostanában, midőn az egész nemzet figyelema ujra a nép felé fordul, midőn a békés falvak levegőjét a harcú vágy, a gyűlölet, az elkekeredés tüze heviti át és midőn mindennek a gyógyítás, a csillapítás eszközeiről gondolkoznak. A multak ismerése egyik biztosítéva a jövő felvirágoztatásának. Es azt, a ki a nép multját, történetét, jellemét és lelkét mint hű tükörben akarja látni, nem is segíthetjük jobb forráshoz, mint Benedek új könyvéhez, melyhez most jelent meg a 8 és 9. füzet. Az egész mű, melyet az Athenaeum r. t. bocsájt közre, 40 füzetből fog állani; egy-egy füzet ára 30 kr.

Nyilttér.*

Hálás köszönetnyilvánítás.

Azonrendkívüli nagyszámu résztvevők, kik boldogult áldott jó Gizella leányom f. hó 4-én történt temetésén megjelenni s a családomat ért megrendítő csapás alkalmából részvétüket nyilvánítani s ez által korán elhunyt szeretűnk elveszte fölötti mérhetlen fájdalomunkat enyhíteni szivesek voltak, minthogy a résztvevők felette nagy száma, másrészt a lesajtó fájdalom hálám azonnali lerovásában személyesen gátolt, — fogadják ez uton, családom nevében is, szives részvétükért a leghálásabb őszinte köszönetemet.

Nagy Becskerek, 1898. évi márczius hó 7-én.

Kovách Péter
és családja.

(248—1.1)

* Az e rovat alatt közöltékkert nem vállal felelősséget a szerk

2375. sz. 1898.

240-2.1

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alólirt m. kir. jószágigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett bértárgyak további bérbeadása végett az alább kitűzött helyen és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni.

Bánatpénzül 10% teendő le a szóbeli és írásbeli zárt ajánlatoknál, mely utóbbi szabályszerűen szerkesztendő s 50 kros bélyeggel ellátva az árverés megkezdése az árverező bizottsághoz benyújtandó s kijelentendő, hogy versenyző a bérbeadási árverési általános s részletes feltételeket, melyeket is különben aláírni köteles, ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Az árverési feltételek a m. kir. jószágigazgatóságnál és a kerületi ispánságoknál megtekinthetők.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetén kötelezőleg fenntartatnak is.

A bérbeadási árverések a következő helyeken és időben fognak megtartatni

I. Temes-Szt. Andráson a m. kir. kincst. ispánságnál 1898 ápril 15-én d. e. 9 órakor.

Hiszíási széna rakhely 1 h. Hiszíási erdőföld 10⁹⁶ h. Sziklasi „Válea Gruí“ 92⁹⁰ h. Sziklasi erdőföld 66⁹⁶ h. Kisbecskereki Willers-féle föld 39¹⁴² h. Knézi tiszti terményföld 4⁹²⁶ h. Knézi tiszti terményföld 31⁵⁶ h. Kisbecskereki koroma föld 18⁵⁹¹ h. Kétféle kivágási föld 8⁹⁴ h. Szőregyi pernyertes föld 21²⁰⁰ Szakálházi tanítói föld 2²²⁰ h. Mosnicai erdőföld 6 h. Gizellafalvi volt papi föld 6³⁰³ h. Knézi ügyészi, alügyészi és irodatiszti földek többlete 31¹³⁰ h. Knézi alügyészi terményföld 9²⁴ h. Csernegyházi halászati jog.

II. Ujpecsen a község házában 1898. ápril hó 16-án d. e. 10 órakor.

Auréliházi volt tanítói föld 10 h. Auréliházi volt tanítói föld 10 h. Rom.-Szt.-Mihályi tagosított föld vadászati joggal 76⁵⁹ h. Ujpecsi ispáni terményföld 7⁴⁷⁰ h. Auréliháza Szilasi puszta 503⁰⁷ h. Óteleki halászat, Óteleki kincstári malom.

III. Dentán a m. kir. kincst. ispánságnál 1898 ápril 18-án d. e. 9 órakor.

Berekuczai halászati jog.

IV. Kulán a m. kir. kincst. ispánságnál 1898 ápril 23-án d. e. 9 órakor.

Gyulafalvai telep maradvány 211²⁰ h. Keryajai II. dűlő bárányjárás 16⁶⁶ h. Keryajai II. dűlő bárányjárás 43¹¹⁹³ Keryajai alsó puszta kulai és bárányjárás vadászati jog. Pettai 225 és 355 holdas és Kereszturi 25 holdas birtokokon vadászati jog.

V. Lippán a kincst. ispánságnál 1898. ápril hó 12-én d. e. 9 órakor.

Bulzai üres házhely 400 □-öl, Bulzai üres házhely 800 □-öl, Groni (Aradm.) erdőszeti kert 2⁵¹⁵ Kövesdi koresmaföld 2¹⁴⁰ h. Kövesdi mészföld 2 h. Lalaszincsi halászati jog. Lippai ügyészi volt pótkert 618 □-öl, Lippai kivágási szőlő föld B. e. 1200 □-öl, Lippai Serbáni gyümölcsös 1484 □-öl, Lippai föld E. 1⁶⁰⁰ hold. Mészdorgosi visszavett telep 5⁴¹ h. Petirsi bérföld 14⁶⁵⁸ h. Porsogai halászati jog, Szelesovai halászati jog, Válemárei halászati jog, Szelesovai házhely, Csicsér-Mondorlaki halászati jog, Mondorlaki 2 censuális házhely, Ujpanáti csárda épület 460 □-öl.

VI. Aradon a m. kir. jószágigazgatóságnál 1898. ápril 14-én d. e. 9 órakor.

M.-Bodrási 11. sz. visszavett telep 14¹²¹ h. M. Bodzári Theisz-féle beltelek 1²⁷⁴ h. N.-Kamarási 130 sz. visszavett telep 4⁹⁹⁷ h. Apátfalvai kenderföld 477 □-öl, Pitvarosi 104 sz. visszavett telep 7¹⁰¹⁴ h. Pitvarosi 40. sz. vissza vett telep

6¹⁵⁷⁵ h. Kövegyi 92. sz. visszavett telep 2⁴⁹¹ h. Megyesegyházi hetivásár hely-pénzszedés és a piaci bódé (cédulaház) Arad-Zsigmondházi csolnak átkelési jog.

Aradon, 1898. évi február hó 25-én.

M. kir. államjószágigazgatóság.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

Alulírott nál magról nevelt egy éves 60—100 cm. magasságu

akác-csemeték

kaphatók. 1000 drb ára 4 frt 50 kr. a csenei állomáshoz szállítva.

10000 drb után 200 drb ráadásként adatik.

H.-Csene, 1898. március hó 5-én.

Szekeres Kálmán.

246-1.1

A „SANTAL EGGER“

kiváló gyógyszerjü készítmény. Felalacsony teszi a Copaiát és Cubebárt. Felülmulja pontos és biztos hatásban eső, hólyag és vesébántalmaknál a külföldi gyártmányok legjobbját. A Hamamelis Injecciónal egyetemben használva a legmakacsabb folyást megszünteti. 1 üveg (40 darab) ára 1 frt 50 kr., a pénz előleges beiktatása mellett postán bérmentve 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 2 üveg Injección és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 frt 25 kr. 13/a-10 8

Főraktár:

Gyógyszertár a „Nádor“-hoz

BUDAPEST, VI. Váci-körút 17.

Felveszünk

bármily állásu egyéneket, mindenütt, sorsjegyeknek részletfizetés mellett eladásához. Legkedvezőbb jutalékfeltételek 230-3.1

Az Első magyar iparbank váltóüzlete
BUDAPEST
IV., Deák Ferenc-utca 5. sz.

2482. szám közig. 1898.

237-2.2

A nagyikindai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

Mokrin községben egy adóügyi segédjegyzői állás 500 frt évi fizetés és 120 frt lakbér, továbbá egy irtóki állás 500 frt évi fizetéssel rendszeresítettén, felhívottnak mindazok, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883. I. t. c. 6 és 1886. XXII. t. c. 73. §§-ában előirt minősítést és illetve eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó március hó 15-ig hozzám adják be, mert az elkésztett beadott, vagy szabályszerűen fel nem szerelt kérvények figyelembe vételét nem fogom.

A segédjegyzői állásra nézve a fennebb említett minősítésen felül még az adóügyekben való teljes jártasság is okmányilag igazolandó.

Nagy-Kikindán, 1898. évi február hó 26-án.

Főszolgabíróh. t.

ifj. Steinbach Antal,
tb. főbíró.

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitünőbb, teljesen ártalmatlan vegyítésű és zsírtmentes készítmény az

„Iren-Crème“

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szűn'et szelplőt, májfoltot, pürsenést, pattanást, bőrátkát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde, bájos arcszínt kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arcon levő ráncokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas az

Iren-Crème.

Ha az arcot naponkint Iren-Crèmevel masszírozzuk, nemcsak a szelplők, májfoltok és egyéb arctisztatlanságok tűnnek el, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendeltenségek, melyeket öregség, gondok betegség stb. okoztak. Úvszer a nap és szél befolyása ellen, nappal is használható

Egy tégely Iren-Crème 50 kr.

Iren-hőlgypor 60 kr.

Iren szappan 40 kr.

Benkovich-féle hajregulátor, az ősz hajnak eredeti szinét adja vissza, ára 50 kr.

Kossuth-bajuszpedró,

délceg, szép bajusz nevelésére, 1 doboz 20 kr.

BENKOVICH MIHÁLY,

198-10.6 Nagybecskerek, Mellencei-ut.

Bel- és külföldi gyógyszerészi és hygienikus különlegességek, kúszerek, toilette-cikkek raktára.

3 frton felüli rendelések bérmentve küldetnek.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

SZIVATTYUKAT
házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kéz-, járgány és erőhajtásra,

TÜZFECSKENDŐKET
városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pócegödör tisztító készülékeket, utcai öntöző-kocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- ÉS GÉPGYÁR
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt WALSER FERENC)

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCI-UT 45.

126-40.4

— Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve. —